

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

«Ένας λαός θρώνεται ήμα
θείη πώς δε φοβάται την
Αλήθεια. — ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φε-
σοικούς της κανόνες.
ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΣΤ'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΡΗΚΗ 6 ΤΟΥ ΑΙΩΝΑΡΗ 1908

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝ ΑΡΙΘΜ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 303

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Ιστορικά γεγονόματα (συνέχεια).
Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Θεατρικά. — 'Η Τζο-
κόντα.
ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΣ. Πολιτικές κουβέντες.
ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ. Φιλολογία και Ζωή (τέλος).
P. CHR. ASBJOERNSEN. Ο σύντροφος (Νορβηγική
παράμυθι) (συνέχεια).
ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Ένωση—Δύναμη.
ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ. Νέα Βιβλία.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Κωστής Παλαμάς, 'Αλκαίος, Τώνης
Χρηστίδης.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — ΧΩΡΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

«ΕΣΤΙΑ» 29 Ιουνίου 08
σελ. 1, στήλ. 2—3.

«Βεβαίως ή έμείς αυτή θά επιβληθώ-
μιν ήμέραν και θά διαδεχθώ τὸ ε-
τερον τῶν δύο μεγάλων κομμάτων,
τοῦτο ἔμεις δὲν ἐλπίζω ἐγὼ νὰ συμ-
βῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου καὶ δὲν θά
θεωρῶν ἀδικαιολογήτους τοὺς δι-
σταγμούς σας εἰς περιττέραν ἐπιμο-
νήν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, οὔτε θά
ἔβλεπον δυσχερῶς ἀπόφασις
πάντων ἡμῶν ὅπως ταχθῆτε εἰς
ἐκινδύνιστον κόμμα ἵνα χρησιμοποιοῦ-
σθε ταχύτερον τὴν ἄξιαν σας».

«Ἐστὶ μίλησε ὁ κ. Δραγούμης στοὺς δικούς
του, στοὺς Ἰάπωνες δηλ., καθὼς μᾶς βε-
βαιώνει ὁ κ. Ρέπουλης σὺς βαρυσήμαντες πο-
λιτικὲς ἐπιστολές του πού δημοσίευσεν στήν «Ἐ-
στία». Ἐγκαινιάζοντας σήμερον τὴν πολιτικὴν
μου ἀρθρογραφίαν σὶν ἀγαπημένον μᾶς «Νου-
μᾶ», τὸ βλέπω πὼς στάθηκα πολὺ τυχερός,
ἀφοῦ τὰ λόγια τοῦ Ἑλληνα πολιτικοῦ, τὰ φω-
τεινά, τὰ ἴσια καὶ τὰ τίμια λόγια, μοῦ δύνουν
τὴ σημαία πού θάδελα ἀπὸ τίς στήλες αὐτῆς
νὰ σηκώσω—κόκκινη ἢ λευκὴ σημαία, ἀδιά-
φορο—γιὰ τὴ μελλοῦμενη πολιτικὴ μας ἐπα-
νάστασις.

Ὁ κ. Δραγούμης, εἶπε στοὺς δικούς του,
δηλ. στοὺς τέσσαρες πέντε βουλευτάδες πού
τὸν ἀκολοῦθήσανε μέσα σὴν Βουλῇ:

— Δίγοι εἴμαστε μὰ μὴ σᾶς νοιάζει θά πο-
λόνομε μιά μέρα, θά ἐπιβληθῶμε σὴν κοινῇ
συνείδηση καὶ θάντικαταστήσομε τὸ ἓνα ἀπὸ
τὰ δύο μεγάλα κόμματα πού ὑπάρχοντε σήμε-
ρα μέσα σὴν Βουλῇ. Θᾶχομε μ' ἄλλα λόγια

σύμμαχό μας τὴν Ἀλήθεια, καὶ ὁποιος ἔχει τέ-
τιο δυνατὸ σύμμαχο πάντα νικᾷ. Μὰ τὴ νίκη
δὲ θὰν τὴ χαροῦμε μῆς, ἀφοῦ δὲ δουλεύομε
γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας, γιὰ νὰ γενοῦμε ἑμεῖς Ὑ-
πουργοί, μὰ γιὰ τοὺς κατοπινούς μας, γιὰ κεί-
νους πού θὰρθοῦνε νὰ μᾶς διαδεχοῦνε. Γι'
αὐτὸ δὲ θά κατηγορήσω κείνον πού δὲ δᾶχη
τὸ κουράγιο νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ οὔτε πάλι θά
δυσσευστῆθῶ ἂν ἰδῶ ἄλλους ἑοῦς νὰ πάτε μὲ κα-
νένα ἄλλο δυνατὸ πολιτικὸ κόμμα γιὰ νὰ χρη-
σιμοποιήσετε μὰ ὄρ' ἀρχύτερα τὴ μεγάλη σας
πολιτικὴ ἄξιωσὴν».

«Γὴν ὀρώμεν» θᾶλεγαν οἱ ἀρχαῖοι καὶ
«βλέπομε φῶς» λέμε μῆς, διαβάζοντας αὐτὰ
πού εἶπε ὁ κ. Δραγούμης. Ναί, βλέπομε φῶς,
κάτιο φῶς παρηγορητικὸ μέσα σὶν πηχτὸ πο-
λιτικὸ σκοτάδι μας, κάτιο φῶς πού μᾶς τᾶζει
τὴν ἀγῆ μιανῆς καινούριας πολιτικῆς ζωῆς,
ριζοθεμελιωμένης πάνω σὲ κλιουσυνείδητη ἐρ-
γασία, ξένη ἀπὸ κάθε κόμματικὸ ὑπολογισμό,
ἀπὸ κάθε ποταπὴ φιλοδοξία, ἀπὸ κάθε τερ-
τίπι κοινοβουλευτικὸ.

Ἀδιάφορο ἂν ὁ κ. Γούναρης βιάστηκε
νὰ γίνῃ Ὑπουργός, καθὼς πολὺ σωστά πα-
ρατήρησε σὶν περασμένον του φύλλο ὁ «Νου-
μᾶς», καὶ ἂν ὁ κ. Πρωτοπαπαδάκης, βλέπον-
τας σὶν ξύπνια του Ὑπουργικὰ ὄνειρα, λη-
σμονήσῃ τὰ χρυσὰ αὐτὰ λόγια. Ἀδιάφορο, ἔα
ναλέμε. Ἡ σημαία μένει καὶ ὁ κ. Δραγούμης
ἔχει χέρια δυνατὰ καὶ δὲ θά κουραστῆ κρα-
τώντας μιά τέτλια βαριά σημαία ἴσομε πού νὰ
τελειώσῃ τὸ πολιτικὸ του σιάδιο. Κι ὅσο ἡ ση-
μαία αὐτὴ μὲ περηφάνεια κυματίζει σὶν ἀέ-
ρα, οἱ στρατιῶτες θὰρθοῦνε νὰ παραταχθοῦν
κάτου ἀπ' αὐτὴν καὶ οἱ θῆες τοῦ λιποιάχη
κ. Γούναρη καὶ τοῦ συντρόφου του κ. Πρωτο-
παπαδάκη δὲ θά μέινοντε γιὰ πολὺν καιρὸ ἀ-
δειανές. Γιατὶ ἔχει ὁ τόπος μας ἀνδρώπους πού
διψᾶνε ἠθικὴν πολιτικὴν, καὶ ἔχει ἀνδρώπους
πού μπλαινοντας κάτου ἀπὸ μιά τέτλια λευκὴ
σημαία θά δημιουργήσουν, ὄχι πιά τὸ Ἰα-
πωνικόν, μὰ τὸ πρῶτον ΕΛΛΗΝΙΚΟ κόμ-
μα μέσα σὲ μιά κολασμένη Βουλῇ, πού ἄδικα
τῶν ἀδικῶνε λέγεται σήμερον ΕΛΛΗΝΙΚΗ.

ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΣ

ΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΡΩΜΙΟΠΟΥΛΑ

Στὴ Χ. Α. Σ.

Ἐσὺ, καλόγνωμη καρδίᾳ καὶ χάρη παιδικαία,
μὲ τὰ χλωρὰ τὴ γάντισες δικὰ σου γασσεμὰ
ατῆς Ρουμέλης τὴ λύρα τὴν παλημαρσία».

Ἀόξα εἶναι καὶ τάνθῶνα σου σὰ δάφνηνα κλαδιά.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

Η ΤΖΟΚΟΝΤΑ

Τραγωδία σὲ 4 πράξεις.

Συγγραφέας : Γ. Ντ' Ανοῦτσιου.

Μεταφραστής : Ν. Ποριώτης.

Τὸ πρῶτον ἔργον τῆς φετινῆς καλοκαιριτικῆς
περιόδου, παίχτηκε τὴν περασμένη βδομάδα σὶν
«Θέατρο τῆς Κυβέλης». Ἡ «Τζοκόντα» τοῦ Ντ'
Ἀνοῦτσιου ἔχει καὶ αὐτὴ τὰ ἰδιαιτέρως γνωρίσματα
πού περικυκλώνουν τὴν τέχνην τοῦ σύγχρονου ποιητῆ
τῆς Ἰταλίας. Αἰσθητικὸν βαθὺν ξεχυμένον πλημμυριστὸν
σὲ ποιητικὸν λυρισμὸν, δύναμιν ἐκφραστικὴν κάθε
ψιλλῆς ψυχικῆς χρωματισίας, μεγαλοπρέπεια τοῦ
λόγου πού πολλές φορές ἀγγίζει τὸν ποιητικὸν ρητο-
ρισμὸν, καὶ μιά κάποια αἰσθησις τοῦ γύρω μας κό-
σμου ἀπὸ τὴ μεριά τῆς θλίψης καὶ τῆς ματαιότη-
τας μέσα σὴν ἡδονή.

Ὁ Λούκιος Σεττάλας πού εἶναι γεννημένος νὰ
φτιάχνῃ ἀγάλματα ὅπως ὁ ἴδιος λείει, λατρεύει τὴν
τέχνην του σὰ θεοθεία. Ὑστερα ἀπὸ μιά ἀρρώστια
φανατίζεται πὼς ὁ τεχνίτης νεκρώθηκε μέσα του καὶ
ἀναθυμιάται τίς περασμένες του μέρας πού πρὶν ἀ-
γαπήσῃ καὶ κάμῃ δικὴν του τὴν Σουλβία Σεττάλα
μὲ τὰ ὄραϊα, τ' ἀγαλματένια, τὰ θεϊκὰ χέρια, —
καθισμένος σὶν ἀργαστήρι του κάπου μακριά, ἐ-
παιρνε φλόγα καὶ δύναμιν γιὰ νὰ πλάσῃ τ' ἀγάλ-
ματά του ἀπὸ μιά γυναίκα λησμονημένην τώρα, μὰ
πιστὴ σὶν ἔρωτά του. Τὴ Τζοκόντα. Κι ἰνῶ τῶρα
τὸν ἔχει τριγυρίσει ἡ ἀγάπη τῆς Σουλβίας Σεττά-
λα, μέσα του ξαναγεννιέται τὸ παλιὸ πάθος του
γιὰ τὴν τέχνην του καὶ ἀποφασίζει νὰ ξαναγυρίσῃ ἐκεῖ
πέρα σὶν ἀργαστήρι του, σὶν ἀγάλματά του, σὶν
ἔργον του τὸ περιφημότερον ἀπ' ὅλα σὶν «Σφιγγα»,
καὶ ἀκόμα σὶν Τζοκόντα πού ξέρει πὼς πάντα ἐκεῖ
τὸν περιμένει. Ἡ Σουλβία Σεττάλα πού μαθαίνει τὴν
παλιὰ ἀγάπην τοῦ ἀγαπημένου της, καὶ νοιώθει τὸ
τέτοιον της ξανάδισμα μέσα σὶν στήθια τοῦ Λού-
κιου Σεττάλα, αἰσθάνεται τὸ φόβον μήπως ἡ ἄλλη
κεῖνη τῆς τὸν τραβῆξῃ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της, καὶ
ἀποφασίζει μιά νύχτα βροχερὴ καὶ ἀνεμικὴ, νὰ πάῃ
μέσα σὶν ἀργαστήρι τοῦ Λούκιου τὴν ὄρισμένην ὥρα
πού ξέρει πὼς ἡ Τζοκόντα πιστὴ αἰώνια, ἀποτραβί-
ται ἐκεῖ γιὰ νὰ τὸν περιμένῃ. Φοβερὴ παρασταίνε-
ται ἡ ἀντάμωσις τῶν δύο γυναικῶν. Ἡ μιά πού
στάλαζε τὸν ἔρωτα σὶν ψυχῇ τοῦ Λούκιου Σεττά-
λα, καὶ ἡ ἄλλη πού τοῦ δυνάμωσε τὴν τέχνην, στέ-
κονται τώρα ἰνάντια, ἔτοιμες νὰ πολεμήσουν. Ἡ